

Voorgenomen besluit medezeggenschapsstructuur

Onderwerp : Instemmingsverzoek cliënt medezeggenschapsstructuur

Datum aanbieding	Onderwerp	Bevoegdheid (artikel WMCZ 2018 en/of MZ-regeling)
5 april 2024	Nieuwe cliënt Medezeggenschapsstructuur	☒ Instemming, artikel 8, 1.a ☐ Advies, artikel ☐ Informatie

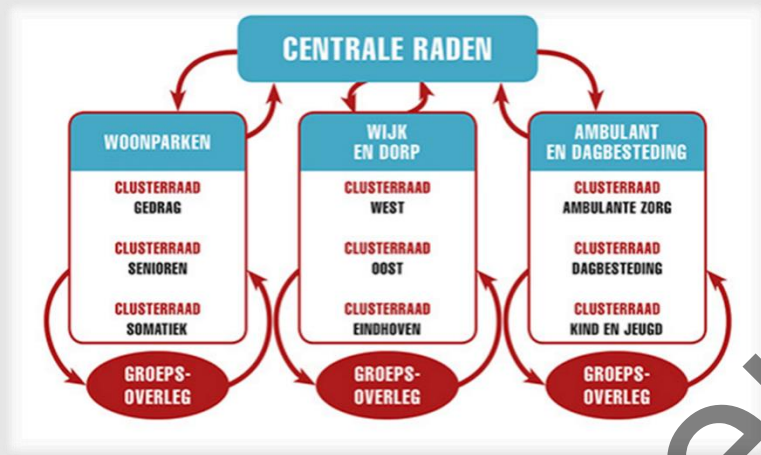
Korte omschrijving van het voorgenomen besluit

Gevraagd wordt om instemming op het voorgenomen besluit over:

1. Een nieuwe cliënt medezeggenschapsstructuur, passend bij de gewijzigde organisatiestructuur.
2. Een medezeggenschapsregeling voor de centrale cliënt medezeggenschapsraad
3. Een medezeggenschapsregeling voor de regionale cliënt medezeggenschapsraad
4. Een frame voor een medezeggenschapsregeling voor de lokale cliënt medezeggenschapsraad
5. 5 profielen voor een raadslid voor de verschillende cliënt medezeggenschapsraden

Achtergrond: Hoe is het nu geregeld?

De huidige cliënt medezeggenschapsstructuur kan als volgt weergegeven worden:

De centrale cliënt medezeggenschapsraad (de CCMR) bestaat uit 2 deelraden; één met cliënten (CCR) en één met cliëntvertegenwoordigers (CCvR). Gesprekspartner vanuit Lunet is de Raad van Bestuur.

Niet alle clusterraden zijn nog actief. De meeste clusterraden hebben ook 2 deelraden. Gesprekspartner vanuit Lunet was de manager van het betreffende cluster. Omdat deze functie sinds 1 januari 2024 niet meer bestaat, is er een tijdelijke verdeling gemaakt van de regiodirecteuren die aansluiten bij de clusterraden.

Het groepsoverleg is een vorm van inspraak op lokaal niveau. We zien dat de groepsoverleggen zeker niet op alle locaties voor cliënten en cliëntvertegenwoordigers (goed) lopen. Dit vraagt om een breed verbeterproces, dat deels al in gang is gezet en deels voortvloeit uit dit voorgenomen besluit.

De pijlen in de afbeelding geven aan dat een verbinding tussen alle raden belangrijk is. In de praktijk zien we deze verbinding vrijwel alleen tussen de CCMR en de clusterraden (en visa versa). Verbinding tussen de raden, de groepsoverleggen en brede achterban is er onvoldoende en vraagt aandacht.

Er is één medezeggenschapsregeling voor zowel de CCMR als de clusterraden. Deze regeling is aangevuld met een onderwerpenmatrix waarin uitgewerkt staat welke advies- en instemmingsonderwerpen in de diverse raden besproken worden, en welke niet.

Waarom dit voorgenomen besluit?

Per 1 januari 2024 kent Lunet een gewijzigde organisatiestructuur. Bij de inrichting van de organisatie gaan we uit van de zorg voor de cliënt. De zorg dient met of rondom de cliënt georganiseerd te worden. We doen dit in zorgpaden, een samenvatting van het zorgproces voor een bepaalde doelgroep.

Organisatorisch zijn deze zorgpaden als volgt in verschillende regio's onderverdeeld:

- LVB, met een regio Eindhoven en een regio de Kempen.
- KJ&G.
- EVB/EMB, met een regio Eindhoven en een regio de Kempen.

Voor de nieuwe medezeggenschapsstructuur kiezen we ervoor in deze laag 5 cliënt medezeggenschapsraden in te richten:

- LVB – Eindhoven.
- LVB – De Kempen.
- KJ&G.
- EVB/EMB – Eindhoven.
- EVB/EMB – De Kempen.

Door deze organisatiewijziging, is ook een wijziging van de cliënt medezeggenschapsstructuur nodig. De inrichting van de raden met bijbehorende achterban verandert, en ook is er een wijziging van de gesprekspartners van Lunet (van manager naar regiodirecteur).

In het jaarplan van 2024 is cliënt medezeggenschap een speerpunt. Zo wordt beschreven dat Lunet inspraak, zeggenschap en medezeggenschap van cliënten en verwanten als een groot goed en een vanzelfsprekendheid ziet. Om dit goed weg te zetten zijn een nieuwe medezeggenschapstructuur, implementatie van de groepsoverleggen en verbeterstappen in de cultuur van medezeggenschap rand voorwaardelijk en noodzakelijk.

Welke alternatieven zijn overwogen of onderzocht?

Het behouden van de huidige medezeggenschapsstructuur bij de gewijzigde organisatiestructuur is overwogen en besproken met de actieve cliënt medezeggenschapsraden. Conclusie is dat dit niet passend is en verwarring geeft over:

- Welke onderwerpen in welke raad besproken worden;
- Wie de gesprekspartner van Lunet is;
- Wie de achterban is van een raad.

Beter is het om de medezeggenschapsstructuur aan te passen aan de organisatiestructuur ("medezeggenschap volgt zeggenschap"). Op centraal, regionaal en lokaal niveau hebben we de diverse opties in kaart gebracht. Per laag waren er keuzes te maken. De nieuwe structuur is afhankelijk van de keuzes per laag en de combinatie van deze lagen.

Om de diverse opties inzichtelijk maken hebben we een zogenaamd 'huis van medezeggenschap' gebruikt ter visuele ondersteuning. Dit huis is ingezet als werkvorm waarin de 'bouwblokken' (opties) naar eigen inzicht geplaatst en gewisseld konden worden.

Welk resultaat is zichtbaar na de invoering?

We werken met elkaar toe naar goed bezette, functionerende cliënt medezeggenschapsraden met een structurele onderlinge verbinding en actieve betrokkenheid van de achterban. Het fundament van goed functionerende medezeggenschap ligt bij goed georganiseerde inspraak voor cliënten en cliëntvertegenwoordigers. Met de nieuwe structuur wordt medezeggenschap zo dicht mogelijk bij de cliënt ingericht.

Een goede verbinding tussen de raden onderling en de raden met hun achterban is essentieel voor de effectiviteit en de legitimiteit van de raden. We bedoelen hiermee dat:

- De raden hun taken beter kunnen uitvoeren en gestelde doelen kunnen behalen;
- Zij het vertrouwen krijgen en de erkenning als vertegenwoordiger van de cliënten en cliëntvertegenwoordigers binnen Lunet.

Alle cliënten waar een cliënt medezeggenschapsraad voor opgericht is behoren tot de achterban.

Medezeggenschap gaat over het voeren van het goede gesprek waarin we de cliënt en zijn vertegenwoordiger serieus nemen, hen horen, zien wie we zijn en wat hun behoefte is.

Cliënten krijgen de mogelijkheid om te participeren in besluitvorming en beleidsvoering waar dit het individuele belang overstijgt. Waar nodig met ondersteuning, of door hun vertegenwoordigers. Zo verbeteren we samen de kwaliteit van zorg.

Welke maatregelen worden er genomen om de gevolgen van dit voorgenomen besluit op te vangen?

Om de benodigde verbeterslag in de medezeggenschapsstructuur en -cultuur te maken zijn in basis een aantal dingen nodig:

1. Kennis en vaardigheden
2. Ondersteuning
3. Communicatie
4. Maatwerk

Onderstaand een uitwerking van de concrete maatregelen die we, gekoppeld aan dit voorgenomen besluit gaan nemen:

Kennis en vaardigheden

Het komende jaar bieden we alle medewerkers van Lunet deskundigheid bevorderende activiteiten rondom inspraak en medezeggenschap aan. We beginnen hiermee bij de regiodirecteuren en hoofden behandeling en de teamleiders en gedragsdeskundigen. Zij hebben op regionaal en lokaal niveau een actieve, duale betrokkenheid bij inspraak en medezeggenschap. Basiskennis over de Wmcz 2018 is belangrijk zodat op de

juiste manier en over de juiste onderwerpen instemmings- en adviesaanvragen aan de raden aangeboden worden.

Als we inspraak en medezeggenschap als een vanzelfsprekendheid zien dan zal ook de juiste informatie voorhanden moeten zijn en is het belangrijk om te oefenen met het toepassen van kennis. Na goedkeuring van de medezeggenschapsstructuur gaan we werken aan een zogenaamde 'toolbox' voor medezeggenschap binnen Lunet. Dit document zal o.a. het volgende bevatten:

- Visie van Lunet op medezeggenschap
- Basiskennis Wmcz 2018
- Medezeggenschapsregelingen
- Hulpmiddelen en werkvormen
- Uitleg medezeggenschap en inspraak binnen Lunet
- Werkprocessen
- Links naar bijbehorende documenten zoals het huishoudelijk reglement en de faciliteitenregeling

Met de (nieuwe) leden van de cliënt medezeggenschapsraden verkennen we, naar behoefte, de mogelijkheden om ook voor hen deskundigheid bevorderende activiteiten aan te bieden. Dit kan zowel intern opgezet en aangeboden worden als extern.

Ondersteuning

De raden kunnen op diverse manieren ondersteuning ontvangen.

Centrale cliënt medezeggenschapsraad: ondersteuning van een ambtelijk secretaris. De deelraad voor cliënten wordt ondersteund door een coach.

Regionale cliënt medezeggenschapsraden: ondersteuning door een toegewezen secretaresse. De deelraden voor cliënten worden ondersteund door een coach.

Lokale cliënt medezeggenschapsraden: Indien gewenst ondersteuning van een begeleider uit het team voor de cliënten of de consultant medezeggenschap.

Overkoepelend is de functionaris medezeggenschap ondersteunend aan al wat speelt rondom inspraak en medezeggenschap. Zij vormt een team van consultants medezeggenschap die de taak krijgen inspraak en medezeggenschap binnen Lunet te faciliteren, stimuleren en ondersteunen. De consultant kan zich zowel op cliënten, cliëntvertegenwoordigers als medewerkers richten. Dit doen zij door zoveel mogelijk naar locaties toe te gaan en op te halen welke behoefte aan ondersteuning er is. Daarnaast krijgen zij de opdracht om ondersteunende werkvormen en materialen te creëren en verzamelen zodat deze op maat ingezet kunnen worden ten behoeve van inspraak en medezeggenschap.

In de cliënt medezeggenschapsraden worden zeer diverse onderwerpen besproken. Sommige daarvan vragen om specifieke expertise. Om de CCMR en de RCMR te ondersteunen in het adviseren over deze onderwerpen worden, na het vaststellen van de nieuwe medezeggenschapsstructuur, commissies opgericht. In deze commissies zitten zowel cliënten, cliëntvertegenwoordigers als medewerkers. Een commissie wordt onafhankelijk voorgezeten door een externe inhoudsdeskundige. Het inrichten van deze commissies zien we als een ontwikkelmodel waar een werkgroep mee aan de slag gaat. De volgende commissies worden in ieder geval ingesteld:

- Dagbesteding
- Financiën
- Vastgoed
- Innovatie
- Kwaliteit van zorg

Vanaf april worden op 7 locaties een 'Tante Co' geplaatst. Dit is een laagdrempelig meetinstrument dat gebruikt kan worden om snel wensen en behoeften van cliënten op te halen. Wekelijks wordt een vraag op Tante Co gesteld, in de categorie 'actie', 'welzijn', 'onderzoek' of 'fun'. Ook cliëntenraden kunnen vragen stellen via Tante Co stellen om zo beter de mening van de achterban op te halen.

Communicatie

Medezeggenschap en communicatie zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Door volledig, tijdig en transparant te communiceren worden cliënten optimaal betrokken bij zaken die voor hen belangrijk zijn. Communicatie vindt overal plaats door alle betrokkenen en goede uitvoering is dan ook een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In de nieuwe structuur leggen we de nadruk op een goede verbinding tussen de raden onderling en met Lunet. We maken hier samen goede afspraken over en ondersteunen in het nakomen van deze afspraken.

Maatwerk

Hoewel er straks een nieuwe medezeggenschapsstructuur staat, vraagt de verdere inrichting en uitvoering om maatwerk. Zo is het niet te verwachten dat alle locaties van Lunet straks een medezeggenschapsraad opzetten. Toch is het belangrijk om de mogelijkheid goed onder de aandacht te brengen en alternatieven te bespreken. Ook de groepsoverleggen vragen om maatwerk waar zowel de wensen en mogelijkheden van cliënten, cliëntvertegenwoordigers en medewerkers meegewogen worden. Afspraken over de vorm, het maken van de agenda, frequentie, moment van vergaderen e.d. worden per locatie in afstemming gemaakt. De consulent medezeggenschap kan ondersteunen bij dit proces.

Wat hebben we gedaan om tot dit voorgenomen besluit te komen?

Het afgelopen half jaar hebben we gebruikt om op diverse manieren zorgvuldig toe te werken naar dit voorgenomen besluit:

- Overleggen met de actieve medezeggenschapsraden
- Inspraaksessies voor zowel cliënten als cliëntvertegenwoordigers
- Individuele gesprekken met de functionaris medezeggenschap
- Input opgehaald vanuit andere organisaties
- Informatie via nieuwbrieven

Er is goed geluisterd naar elkaar. Hoewel het geen reële verwachting is dat we tot een besluit komen waar iederéén het over eens is, waren er belangrijke gezamenlijke uitgangspunten:

- Richt medezeggenschap zo dicht mogelijk bij de cliënt in
- We moeten goed luisteren naar de stem van de cliënt

- Het is een ingewikkeld onderwerp
- Communicatie moet tijdig, volledig en transparant zijn
- We zijn er niet met alleen een nieuwe structuur, verbeteringen in de cultuur zijn nodig
- Laat ruimte voor maatwerk, een 'organische inrichting' binnen de gegeven kaders

Dit voorgenomen besluit wordt aangeboden aan de centrale medezeggenschapsraad (CCMR). Zij verspreiden dit op hun beurt naar alle clusterraden. Ook brengen zij hun brede achterban op de hoogte van de instemmingsaanvraag en organiseren een achterbanbijeenkomst. Alle input wordt verwerkt in een formele reactie vanuit de CCMR op het voorgelegde instemmingsverzoek aan de Raad van Bestuur. Deze wordt uiterlijk 6 weken na het voorleggen van het voorgenomen besluit aangeboden.

Tijdspad.

Onderstaand een overzicht van acties die samenhangen met dit voorgenomen besluit en bijbehorend tijdspad.

- Uiterlijk in week 21 verwacht de Raad van Bestuur een reactie op het voorgenomen besluit waar afstemming op volgt.
- De huidige CCMR komt in een overgangsfase waar de bezetting conform de nieuwe medezeggenschapsstructuur en -regeling op orde is. Concreet betekent dit dat vanuit elke regionale cliënt medezeggenschapsraad een lid deelneemt aan de CCR dan wel de CCvR. Op die manier zijn alle regio's vertegenwoordigd in de CCMR waardoor er een optimale verbinding tussen de raden onderling kan ontstaan. Conform de medezeggenschapsregeling worden er verkiezingen uitgeschreven voor de open dan wel de oververtegenwoordigde plekken, om de CCMR op de juiste wijze bezet te krijgen. Over 2 jaar dienen er door de CCMR verkiezingen gehouden te worden voor de plekken die op dit moment reeds gevuld zijn. Ook zal een externe voorzitter geworven worden voor de CCMR. Doel is om dit proces uiterlijk einde Q1 2025 afgerond te hebben.
- De huidige clusterraden komen in een overgangsfase naar de nieuwe regionale cliënt medezeggenschapsraden. Hier is een periode van juni tot oktober voor uitgetrokken. Voor de deelraden waar cliënten zitting in hebben spelen de coaches een belangrijke rol om dit proces te ondersteunen. Indien gewenst samen met de consultants medezeggenschap. Voor de deelraden waar cliëntvertegenwoordigers zitting in hebben zijn de voorzitters in de lead om deze transitie met de raadsleden te doorlopen. Indien gewenst worden zij ondersteunt door de consultants medezeggenschap en/of de functionaris medezeggenschap. Waar de nieuwe regionale cliënt medezeggenschapsraden niet volledig bezet zijn, wordt in gezamenlijkheid met de consultants medezeggenschap en functionaris medezeggenschap een plan uitgewerkt om nieuwe raadsleden te werven. Dit is maatwerk.
- Na instemming van het voorgenomen besluit wordt breed gecommuniceerd dat lokale cliëntenraden gefaciliteerd en gestimuleerd worden. De consultants medezeggenschap hebben hier een belangrijke rol in:

- Faciliteren van teams.
- Informeren van cliënten en cliëntvertegenwoordigers over de mogelijkheden.
- Ondersteunen bij opstarten van een lokale cliënt medezeggenschapsraad en bijbehorende medezeggenschapsregeling.
- Inrichten en ondersteunen van goede inspraak op lokaal niveau voor zowel cliënten als cliëntvertegenwoordigers.

→ Met het vaststellen van de nieuwe medezeggenschapsstructuur en bijbehorende regelingen, vervallen het huidige huishoudelijk regelement en faciliteitenregeling. De nieuwe cliënt medezeggenschapsraden agenderen het herzien van deze documenten binnen 3 maanden na instelling van de raad.

→ Er wordt een werkgroep samengesteld die het ontwikkelmodel voor commissies uit gaat werken. In dit plan worden o.a. een tijdsplan, samenstelling en mandaatregeling voor de commissies beschreven. De functionaris medezeggenschap neemt het initiatief in het formeren van een werkgroep. Zij starten uiterlijk 6 weken na instemming van het voorgenomen besluit.

→ Inrichten van een 'Toolbox' medezeggenschap binnen Lunet; een toegankelijk document waarin alle informatie, documenten, interessante links en werkvormen teruggevonden kunnen worden. Deze toolbox wordt samengesteld door de functionaris medezeggenschap samen met een communicatieadviseur. Zij vragen input aan raadsleden, bureau medezeggenschap en consultants medezeggenschap. Doel is de toolbox eind 2024 op te leveren.

Verbeterstappen medezeggenschap

Evaluatie: Tijdstip en criteria

In een overlegvergadering van de CCMR wordt binnen 2 maanden na instemming geëvalueerd hoe het proces om te komen tot een nieuwe medezeggenschapsstructuur ervaren is. Dit doen zij met de raad van bestuur en functionaris medezeggenschap.

In het najaar van 2024 wordt een bijeenkomst georganiseerd om met cliënten en cliëntvertegenwoordigers terug te kijken op het proces. Ook wordt dan de actuele stand van zaken en de eerste ervaringen met de nieuwe medezeggenschapsstructuur gedeeld.

Opmerkingen

Voorstel tekst:

Omdat er op dit moment geen lokale client medezeggenschapsraden actief zijn, kunnen zij geen instemming geven over een lokale medezeggenschapsregeling. Om die reden is er een frame gemaakt voor deze regeling die een aantal vaste elementen bevat en daarnaast ruimte heeft voor maatwerk. Elke LCMR kan vanuit dit frame zijn eigen regeling maken en daar vervolgens mee instemmen. Vraag aan de huidige medezeggenschapsraden is om dit frame en het profiel voor een lid van de LCMR nadrukkelijk onder de aandacht te brengen bij hun achterban en input mee te nemen in de advisering over het voorgenomen besluit. Daarnaast zal Lunet deze specifieke documenten breed bij cliënten en cliëntvertegenwoordigers onder de aandacht brengen zodat zij als representatieve delegatie betrokken worden bij instemming van deze documenten.

Bijlagen

- Nieuwe Medezeggenschapsstructuur
- Centrale medezeggenschapsregeling
- Regionale medezeggenschapsregeling
- Frame voor een lokale medezeggenschapsregeling
- Profielen voor raadsleden